

המלצות להתאמות לסטודנטים עם ירידה בשמיעה

המידע המועבר במהלך קורסי הלימוד הינו מידע המיועד מטבעו לאנשים שומעים. חרשות/ירידה בשמיעה הינה מוגבלות חושית פיזיולוגית, הפוגעת ביכולת לקלוט מידע שמיעתי, ועקב כך יש לה השלכות מכריעות על התחום השפתי והתחום הלימודי. סטודנטים חרשים וכבדי שמיעה מדווחים על חסמים וקשיים אופייניים והם זקוקים להתאמות נגישות, לסבלנות, לסובלנות, לעידוד ולקבלה.

חשוב לדעת:

- ירידה בשמיעה על גווניה פוגעת ביכולת לפענח את הדיבור.
 - מכשיר שמיעה אינו "מתקן" את השמיעה בהקבלה לשימוש במשקפיים.
 - דיבור שנשמע על פניו "תקין" אינו מעיד על רמת שמיעה טובה.
 - סטודנטים עם ירידה בשמיעה משתמשים בדרך כלל באמצעי נגישות חלופיים כמו שירותי תרגום לשפת סימנים/ שירותי תמלול ממוחשב / כתיבה/ קריאת שפתיים.
- חשוב לדעת כי כל אלו, יחד ו/או לחוד, אינם משתווים לשמיעה ממקור ראשון ואינם מביאים את השמיעה לשמיעה מתוקנת של "6/6". לפיכך, סטודנטים חרשים וכבדי שמיעה הינם במצב תמידי של חסך במידע. תהא הנגישות האופטימלית שתהא- היא אינה יכולה להוות תחליף לשמיעה ממקור ראשון.

להלן מספר המלצות אשר יסייעו לצוות ההוראה/המנהלי להנגיש את הלימודים עבור הסטודנט

במהלך ההרצאות :

- אם התבקשת על ידי הסטודנט- נא השתמש במיקרופון/מדונה.
- מקום ישיבה – המלץ וסייע לסטודנט לשבת בשורה הראשונה - במקום שיוכל לראות את פניך. קריאת שפתיים מסייעת לחלק מן הסטודנטים לקלוט את הנאמר(אם כי אינה מספיקה).
- דבר באופן טבעי וברור – השתדל לדבר אל מול פניו הסטודנט. השתדל ששפתיך ופניך יהיו גלויים.
- הקפד לא לדבר ולכתוב או להסתובב באותה עת (הסטודנט אינו יכול לקלוט את הדברים אם הסיטואציה אינה מאפשרת לו לקרוא שפתיים).
- לספק לסטודנט מראש את סילבוס הקורס, רשימת נושאים שיידונו בקורס, הפניה לחומר רלוונטי, או כל חומר אחר העשוי לסייע.
- בהכנת חומרי למידה מודפסים ומצגות עבור סטודנטים, מומלץ להקפיד על בהירות ולהימנע מעומס ויזואלי ושימוש בפונטים קטנים (יש לשים דגש על צבע, חדות וגודל הטקסט)
- לכתוב בתחילת השיעור את הנושא וראשי הפרקים בהם הוא עוסק.
- לציין הודעות חשובות בכתב (למשל: פרטים לגבי מבחנים / עבודות /תאריכי הגשה וכו').
- לחזור על שאלות הסטודנטים וחילופין, לסכם בקצרה את תשובותיהם.
- אם התבקשת – אנא סייע באיתור והפניית סטודנט, המתמצא היטב בחומר, לעזרת הסטודנט החרש / כבד השמיעה בקבלת סיכומי שיעור.
- בהקרנת מצגת/ סרט בכתה - נא השתדל להנגישו על ידי כתוביות .
- בשיעור מתוקשב- אם ניתן לספק לסטודנט בכתב את החומר המוסבר בע"פ בכתה.
- הקרנת מצגות/ שקופיות – לא ניתן לקרוא שפתיים בחושך. השתדל בבקשה להקרין את הכתובית/מצגת ורק לאחר מכן להסביר (כך ניתן להימנע מהחשכת הכתה. באין ברירה נא אפשר תאורה על המתורגמת).
- שיעורי תרגול / סדנאות – בתרגילים ובסדנאות, בעלי אופי דינאמי- חשוב לקחת בחשבון כי סיטואציות רבות משתתפים מסוג זה אינן נגישות לאדם חרש/כבד שמיעה. מומלץ לסייע בחזרה על הנאמר.

- רפראט/ הרצאה על ידי הסטודנטים – רצוי לא לחייב דיבור למול הכתה אלא להמירו בעבודה בכתב, כמובן בשיתוף הסטודנט אם הוא מעדיף זאת.
- לידיעתך- לפי בחירת הסטודנט, לעתים מלווה אותם מתורגמנית לשפת הסימנים או מתמללת עם מחשב נייד להנגשת הנאמר בהרצאה
- חלק מן הסטודנטים משתמשים במכשיר F. M - מכשיר עזר לשמיעה. נודה לך אם תסכים לענווד את המיקרופון.

בבחינות :

- הסטודנט רשאי לקבל תוספת זמן בבחינות.
- למי שמשתמשים במתורגמן-- אנו ממליצים על מתן אפשרות לליווי מתורגמן לשפת הסימנים לצורך תרגום המסרים הנאמרים בע"פ בין הסטודנט למרצה/לבוחנים/משגיחים,
- אנו ממליצים על ליווי לצורך הסברת השאלות (כפי שניתן בבחינות הבגרות - בכדי שהסטודנט לא יכשל עוד בשלב הבנת הנקרא). בכל מקרה רצוי לבדוק אם הסטודנט הבין את הנדרש.
- אפשרות שימוש בדף נוסחאות בבחינות במקצועות מתמטיים.
- במקרה שנתבקשת - מתן אפשרות להמרת מבחן אמריקאי למבחן מילולי או המרת מבחן לעבודה- במידת האפשר.
- התעלמות משגיאות כתיב ונוסח.
- הערות/הוראות בע"פ בזמן הבחינה – יש לכתוב על הלוח ולהסב את תשומת ליבו של הסטודנט

עמותת מעגלי שמע הינה העמותה היחידה בארץ שמומחית בתחום החרשות והנגישות לאנשים עם מוגבלות בשמיעה בהשכלה הגבוהה. לעמותה מרכז תמיכה לסטודנטים חרשים וכבדי שמיעה וכן היא משמשת כגורם מקצועי מייעץ בתחום. המרכז פועל בשיתוף מקצועי עם אגף השיקום במוסד לביטוח לאומי ועם כל מוסדות הלימודים בארץ.

לשאלות/הבהרות ניתן לפנות אל: שרי דולב, 0524732004, saraybd@shema.org.il

- המסמך מיועד לזכר/נקבה והוא כתוב בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד